De zonen van Abraham

Zoveel te zien

Serie B Thema 3

Bouwsteen: Zoveel te zien

Focus binnen de Kennisbasis: Traditie

Focus binnen Burgerschap: Kerndoelen 1, 2, 3, 35, 37, 54, 55, 56

Groep: 3 en 4

Duur: 45 min

LESOPBOUW

- Het verhaal ‘De zonen van Abraham’
- In het verhaal stappen door gesprek aan de hand van vragen.
- Op verhaal komen: Zoveel te zien

Bijlagen:
- Verhaal ‘De zonen van Abraham’
- Vertelplaat
- Werkblad

Zelf toevoegen:
- Niets

ELEMENT

Er zijn in de loop van de tijd veel schilderijen gemaakt over dit verhaal. Het verhaal spreekt erg tot de verbeelding.

INTRODUCTIE

De bijbelverhalen hebben veel kunstnaars geinspireerd. Natuurlijk is er veel kunst gemaakt in opdracht van de katholieke kerk zelf maar er zijn ook veel kunstenaars die zo geboeid waren door een verhaal dat ze er hun interpretatie, hun beeld van wilden geven. Veel verhalen laten de ruimte om je eigen accent te geven. Soms ligt het er aan wat je zelf hebt meegemaakt, hoe je zelf in je leven staat. Je kunt je vereenzelvigen met de ene personage of met de andere. Dat kan in de loop van je leven veranderen.
In de katholieke kerk hangen veel schilderijen en staan veel beelden. Daarin is deze kerk anders dat de protestante kerk en de moskee. Daar mogen geen schilderijen en beelden hangen en staan. Deze godsdiensten geloven dat kunst afleidt van wat belangrijk is. In de katholieke kerk gelooft men juist dat kunst kan helpen bij je religieuze ervaring.

HET VERHAAL OVER DE ZONEN VAN ABRAHAM

Vertelling naar het Bijbelverhaal in het Oude Testament, het Boek Genesis, Hoofdstuk 21; 8-21

Vertel het verhaal en bekijk de vertelplaat.

IN HET VERHAAL STAPPEN

Om in het verhaal te kunnen stappen en het te verkennen, stel vragen aan je groep.

- Verhelderingsvragen om na te gaan of ze het goed hebben gehoord.
- Ervaringsvragen om hun eigen ervaring aan de ervaring van de personages in het verhaal te verbinden.
- Levensbeschouwelijke vragen om het verhaal meer filosofisch te onderzoeken, te pelgrimeren door de woorden en een beetje tussen de regels te kruipen.

Tip bij het gesprek:

Belangrijk vanwege verbinding met Islam. De twee zonen van Abraham Ismael en Isaak, zijn de aartsvader voor twee godsdiensten.

Isaak is de aartsvader van de twaalf stammen van Israël waaruit Jodendom en Christendom voortkomen.

Ismael van de twaalf Arabische stammen, waarbinnen Islam ontstaat.

Geef ruimte aan leerlingen die opgevoed worden binnen deze godsdiensten om hun verhaal te kunnen doen. Wisten ze dit?

Verhelderingsvragen:

- Wat vraagt Sara aan Abraham?
- Deed Abraham wat Sara wilde?
- Wat belooft God?
- Hoe worden Hagar en Ismael gered?

Ervaringsvragen:

- Ben jij wel eens weggestuurd? Hoe ging dat?
- Hoe zou jij je voelen als jouw vader je moeder weg zou sturen?
- Heb jij wel eens iemand weggestuurd? Waarom?

Levensbeschouwelijke vragen:

- Wat vind je goed aan dit verhaal en wat niet?
- Mag je iemand wegsturen? Waarom wel/waarom niet?

OP VERHAAL KOMEN 'ZO VEEL TE ZIEN'

Er zijn heel veel schilderijen gemaakt, gebaseerd op dit verhaal. Meer dan in een bouwsteen kan worden bekijken. De schilderijen zijn allemaal anders. Vaak zit dat in hele kleine dingen, zoals: Hoe kijkt iemand, hoe is zijn houding, hoe heeft de schilder zijn handen neergezet enz.

Maar ook in grote dingen: Hoe zijn de figuren gekleed, wie staat er op het schilderij en wie niet, wie staat er hoog en wie staat er laag, welke kleuren zijn er gebruikt enz.

- Bekijk samen de schilderijen.
- Vraag de kinderen heel goed te kijken, naar de grote en de kleine verschillen.
- Vraag hen te benoemen wat ze zien en wat hen opvalt.
- Wat zou de schilder het belangrijkste hebben gevonden?

Als je gebruik maakt van het werkblad;

- Vraag de leerlingen ieder schilderij een cijfer te geven.
- Ze kunnen er misschien een woord bijschrijven of een cirkel zetten rond het element dat voor hen het belangrijkste is.
- Is er een schilderij, dat een leerling het meest aanspreekt? Waardoor komt dat?
- Wat denken, voelen, herkennen de leerlingen in het schilderij?

De lijst met gebruikte schilderijen:

Rembrandt https://www.metmuseum.org/art/collection/search/373061
Peter Paul Rubens https://www.artbible.info/art/large/826.html
Jan Victors https://museum.wales/art/online/?action=show_item&item=1850
Barent Fabritius https://vads.ac.uk/large.php?uid=87165&sos=0
Govert Flinck https://www.artbible.info/art/large/1028.html
Pieter Lastman https://www.artbible.info/art/large/453.html
Josef Donhauser https://sammlung.belvedere.at/objects/8353/
Adrian van der Werrff https://www.ouaissantiquites.com/objectdetails/782606/0/plaque-of-hagar-banished-from-the-house